

Využití akustické energie v mechanice sypkých hmot

Ing. Jan Moša
jednatel společnosti

22 | 09 | 2022

Kmitání, vlnění, akustika ...

Nikola Tesla řekl:

*„Pokud chcete nalézt tajemství vesmíru,
je ukryto v pojmech energie, frekvence a vibrace.“*

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na silech a zásobnících

4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na silech a zásobnících

4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

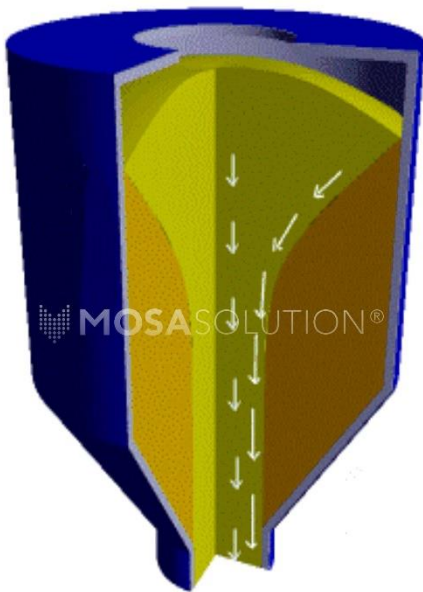
Kdo jsme ...

- 1999 – Zahájení činnosti – OSVČ
- 2000 – Realizace prvního projektu
- 2007 – Začátek spolupráce s ČVUT
- 2007 – Studium a využití akustiky
- 2007 – Dostavba provozovny v Ostravě
- 2010 – Založení MOSA Solution s.r.o.
- 2015 – Technická činnost v Polsku
- 2015 – Technická činnost v Turecku
- 2015 – Dostavba technického centra
- 2017 – Zahájení vzdělávacích seminářů v ČR
- 2018 – Partneři v zahraničí připravují projekty
- 2019 – Výzkumné projekty s ČVUT v Praze ...
- 2020 – Pokračování v inovacích
- 2021 – Vzdělávání zaměstnanců

Provozovna v Sulejovicích

TYPICKÉ PROBLÉMY V SILECH

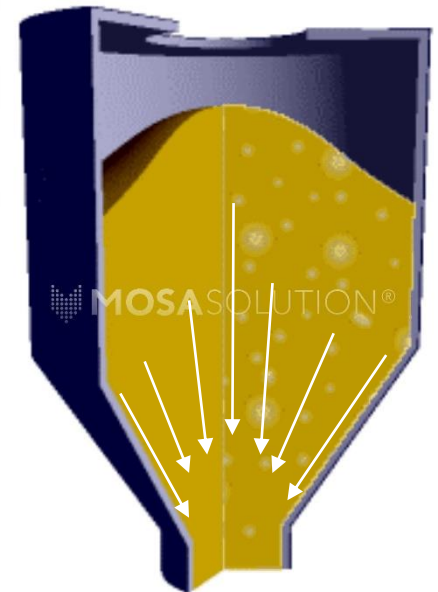
VZNIK TUNELU

VZNIK KLENBY

SEGREGACE

SPRÁVNĚ – HMOTOVÝ TOK !!!

STÁLE SE VYSKYTUJÍ PROBLÉMY

Produkty, které využíváme pro řešení ...

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na silech a zásobnících

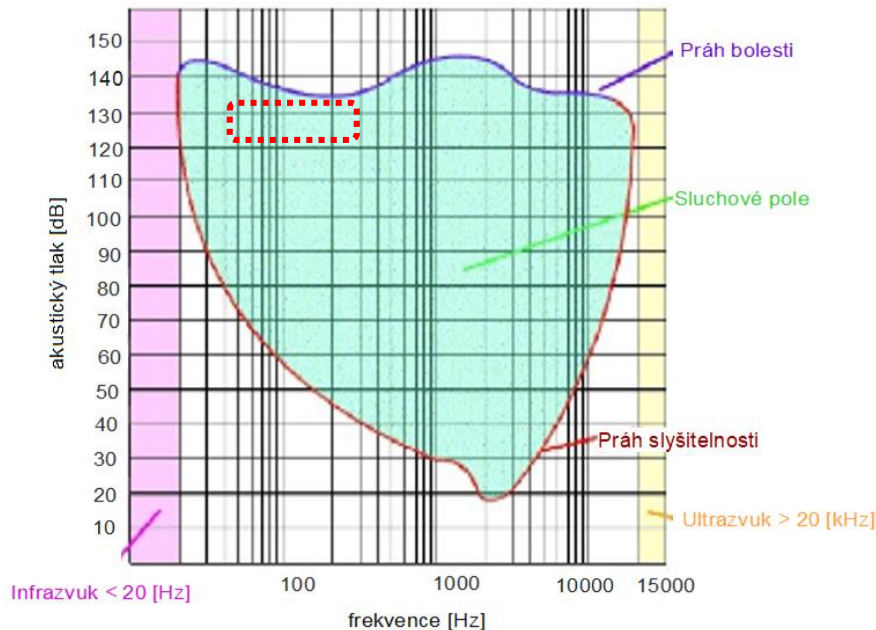
4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

Sluchové pole (zvukové pole)

Infrazvuk, ultrazvuk – sluchové pole

Vytváříme hladinu akustického tlaku

$$L_p = 130 \text{ [dB] re 1 m}$$

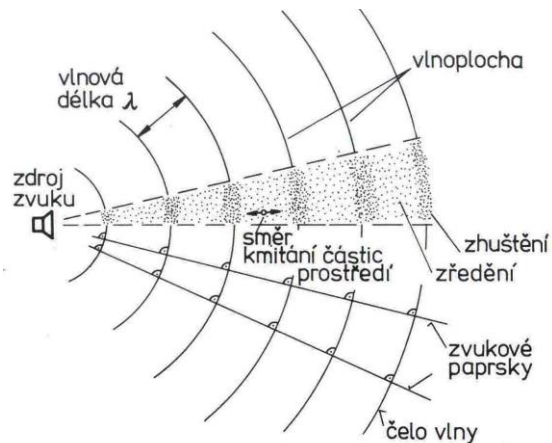
Frekvence základní harmonická

$$f_1 = 70 \text{ až } 270 \text{ [Hz] a více}$$

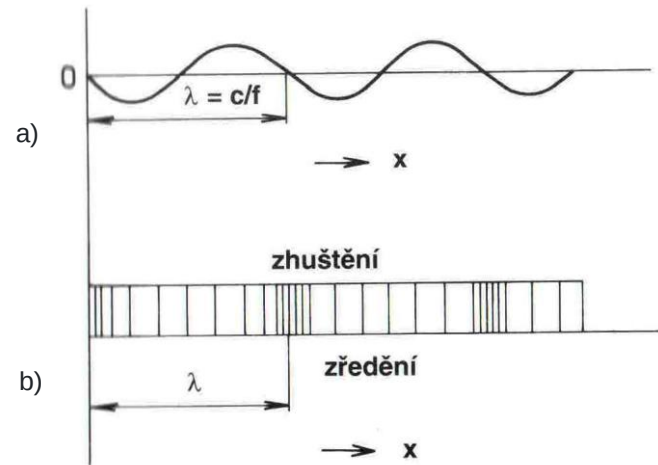
Kmitavé děje

AKUSTIKA

Vnější dynamické síly vyvolávají v pružném prostředí kmitání částic. Tento rozruch je předáván pružnými vazbami i sousedícím částicím. Šíření rozruchu se nazývá vlnění. Vznikající vlnoplochy se šíří ve vlnách.

Šíření zvukové vlny, vlnoplocha

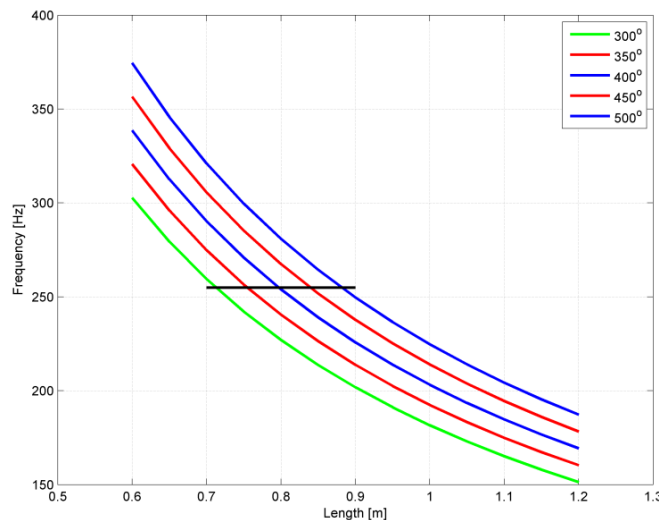
Průběh výchylek vlnění

- a) příčného
- b) podélného

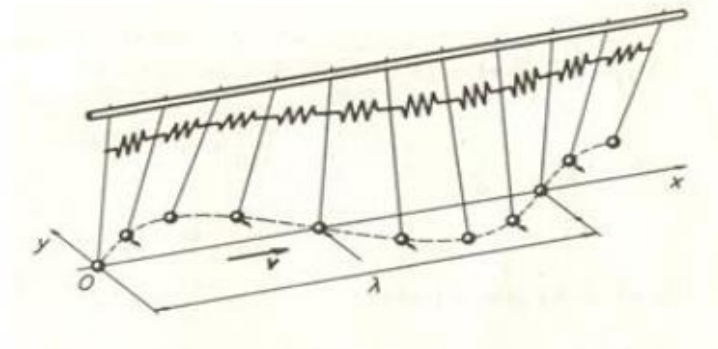

Vliv teploty prostředí na rychlost zvuku

- Závislost rychlosti zvuku na teplotě $v_t = 331,82 + 0,61 \cdot t \text{ [m.s}^{-1}\text{]}$
- Hustota vzduchu v závislosti na teplotě $\rho = 1,276 / (0,00366 \times (273 + T)) \text{ [kg.m}^{-3}\text{]}$
- Rychlost zvuku v betonu = 1 700 [m.s⁻¹]
- Rychlost zvuku v oceli = 5 000 [m.s⁻¹]

$$\lambda = \frac{v}{f} \quad f = \frac{1}{T} \quad \lambda = v \cdot T$$

Závislost generované frekvence na délce zvukovodu a teplotě

Zpráva č.: 1236/11/2012 – ČVUT v Praze

Vliv teploty prostředí na rychlost zvuku

Změna vlnové délky s frekvencí a teplotou

teplota [C°]	rychlost [m.s-1]
20	344,02
300	514,82
350	545,32
400	575,82
450	606,32
500	636,82
550	667,32
600	697,82
650	728,32

frekvence f1 [Hz]	rychlost [m.s-1]	vlnová délka [m]
230	344,02	1,50
230	514,82	2,24
230	545,32	2,37
230	575,82	2,50
230	606,32	2,64
230	636,82	2,77
230	667,32	2,90
230	697,82	3,03
230	728,32	3,17

frekvence f1 [Hz]	rychlost [m.s-1]	vlnová délka [m]
218	344,02	1,58
218	514,82	2,36
218	545,32	2,50
218	575,82	2,64
218	606,32	2,78
218	636,82	2,92
218	667,32	3,06
218	697,82	3,20
218	728,32	3,34

frekvence f1 [Hz]	rychlost [m.s-1]	vlnová délka [m]
70	344,02	4,91
70	514,82	7,35
70	545,32	7,79
70	575,82	8,23
70	606,32	8,66
70	636,82	9,10
70	667,32	9,53
70	697,82	9,97
70	728,32	10,40

Stojaté vlnění

Fyzika – experiment (optické sledování vlivu zvuku na sypkou hmotu)

Vybuzená stojatá vlna

- Pohybová rovnice prachové částičky

$$m\ddot{y} = mg - \text{sign}(\dot{y})b\dot{y}^2 + S\Delta p$$

Princip šíření zvuku

Základní informace

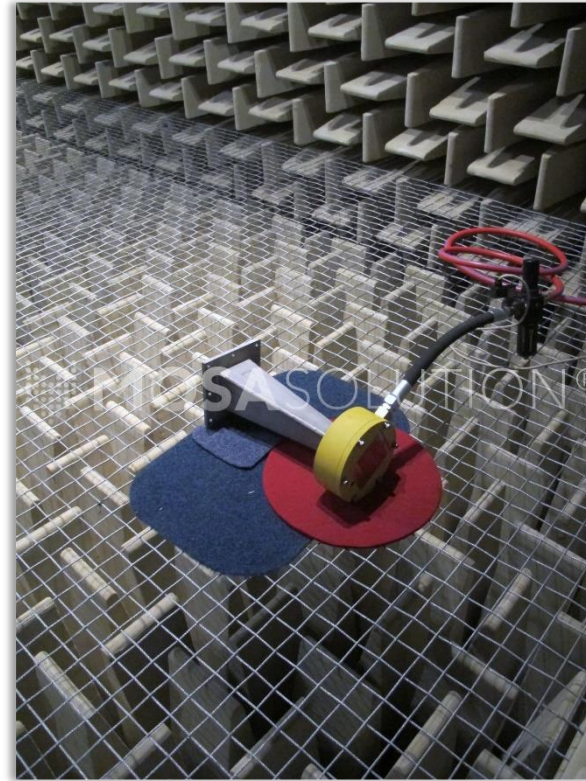
- Energie akustických vln překonává vazebné síly uvnitř sypké hmoty.
- Zdroj zvuku lze libovolně umístit v horní části sila či zásobníku.
- Zvukové vlny se šíří rychlostí 344 metrů za sekundu v okruhu 360°.
- Čím vyšší frekvence, tím je kratší vlnová délka.
- Akustické měniče je nutno aplikovat s ohledem na rezonanční frekvence řešené technologie, tj. oceli, keramického obložení, betonu atd.
- Doporučujeme provést frekvenční analýzu zařízení.
- Vytvořit matematický model tlakových polí akustické vlny.
- Energie zvuku se šíří přímo do sypké hmoty.

Technický tým ČVUT v Praze – akustika

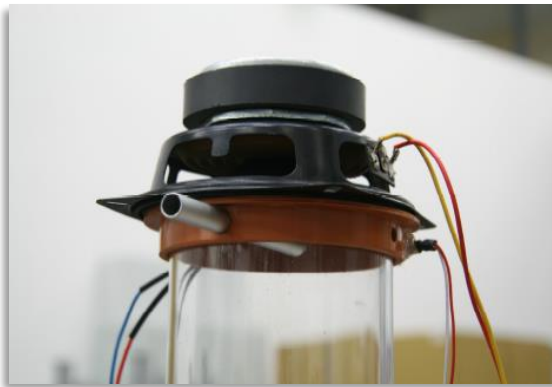
ČVUT v Praze / Fakulta elektrotechnická katedra fyziky
ČVUT v Praze / Strojní fakulta

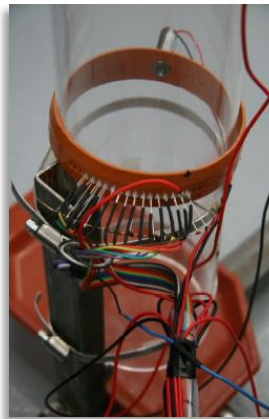
prof. Ing. Ondřej Jiříček, CSc.
prof. Dr. Ing. Tomáš Vampola

Vliv akustické energie na sypkou hmotu

Optické sledování

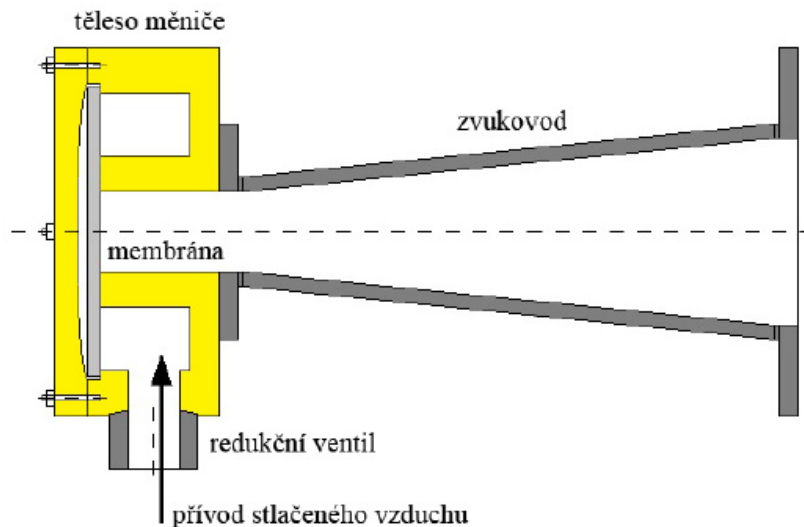
Generátor akustické energie

Čidla pohybu

Princip akustického měniče

Technologie – akustický měnič

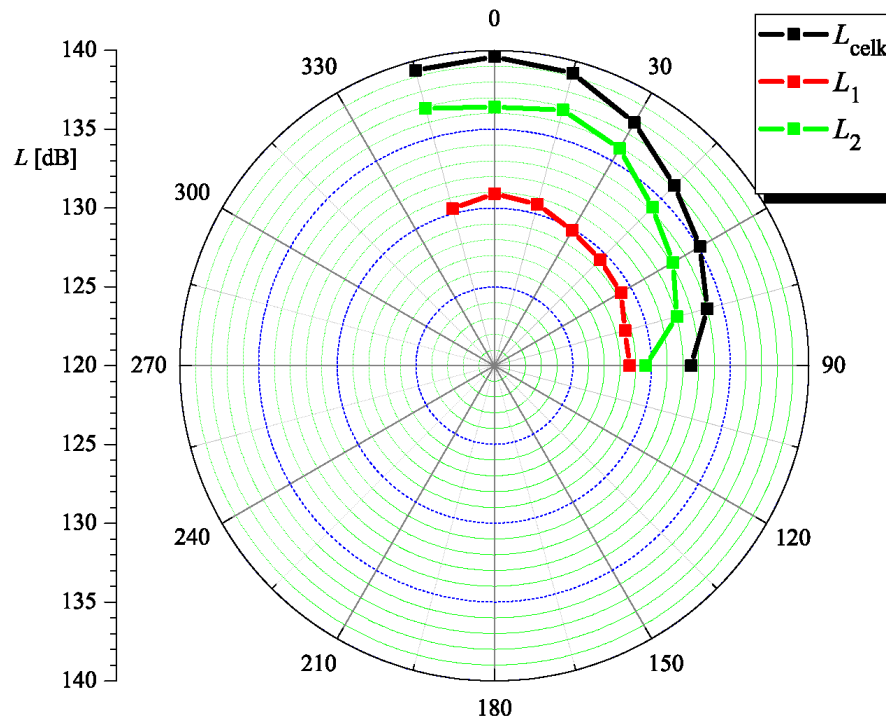

- Přeměna mechanické energie v akustickou / měnič
- Jednoduchá konstrukce
- Potřeba tlakového vzduchu
- Tlakový vzduch proudí do tělesa měniče a pohybuje titanovou membránou, aby velmi rychle oscilovala, tyto rychlé oscilace vytvářejí přes různé typy zvukovodu různé frekvence základní harmonické
- Rozsah frekvencí základní harmonické $f_1 = 60$ [Hz] až 420 [Hz]
- Hladina vyzářeného akustického tlaku $L_p = 130$ [dB]

Vyzařování akustického měniče

Směrová charakteristika hladiny akustického tlaku

- Vyzařuje všesměrově

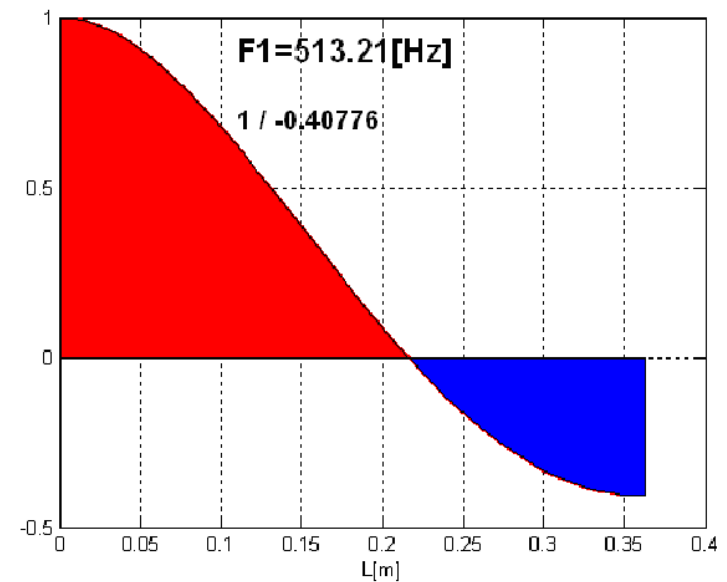
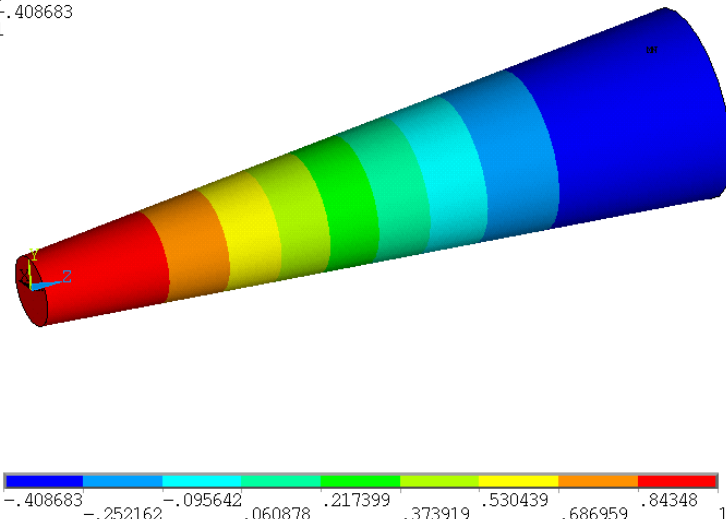

Model akusticko strukturní soustavy

Akusticko strukturní analýza měničů

SUB =1
FREQ=513.208
PRES (AVG)
RSYS=0
SMN =-.408683
SMX =1

První vlastní tvar kmitu – absolutní odrazivost měniče

Vyzařování akustického měniče

Směrová charakteristika hladiny akustického tlaku

- Simulace vyzařování

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na silech a zásobnících

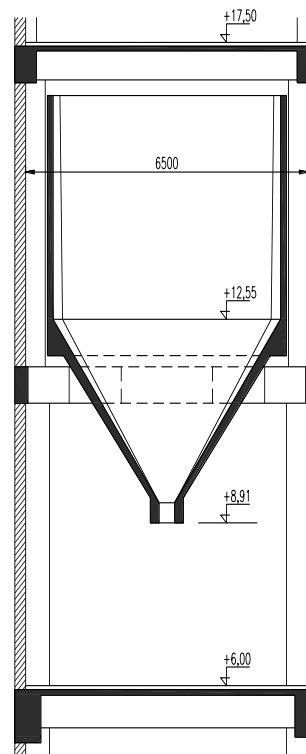
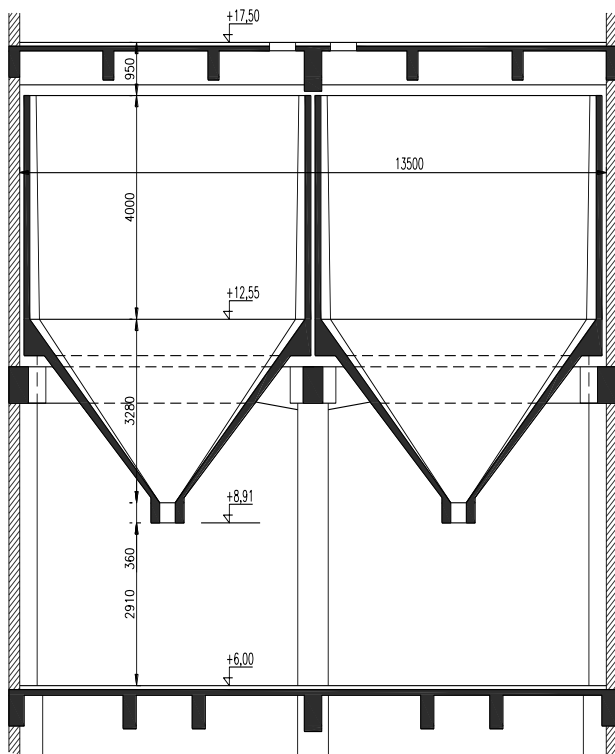
4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

Tok popílků v zásobních silech

Stávající technologie – výsypná část sila

Aplikované prvky:

- Vnitřní ocelová vestavba
- Obklad s povrchem glazury
- Výsypná část s čeřením

Tok popílku v zásobních silech

Vzorek elektrárenského popílku

Vzorek

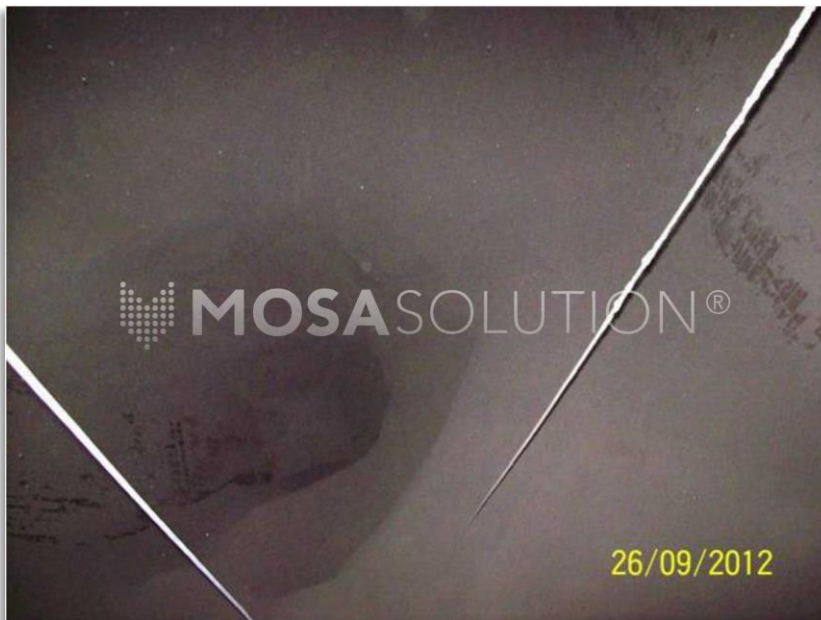
Sypný úhel

Tok popílku v zásobních silech

Problémy v technologii

Tunel ve vnitřní části

Oblast pneumatického vykladače

Mechanické obouchávání

Tok popílku v zásobních silech

Aplikace akustické energie

Snadná a rychlá montáž

Měnič na stropě sila

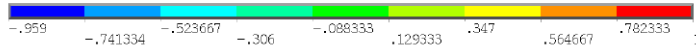
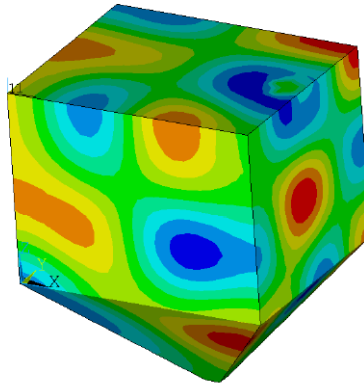

Tok popítku v zásobních silech

Budící frekvence

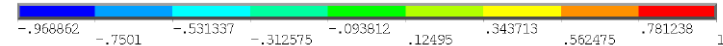
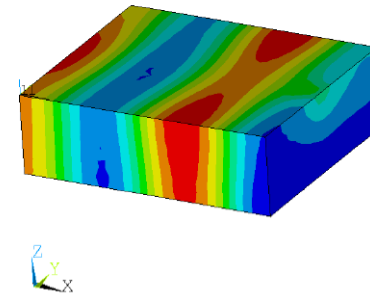
FREQ=98.9101
PRES (AVG)
RSYS=0
SMN =-.959
SMX =1

a)

FREQ=80.2535
PRES (AVG)
RSYS=0
SMN =-.968862
SMX =1

b)

Vlastní tvar kmitu pro frekvenci cca 100 [Hz].

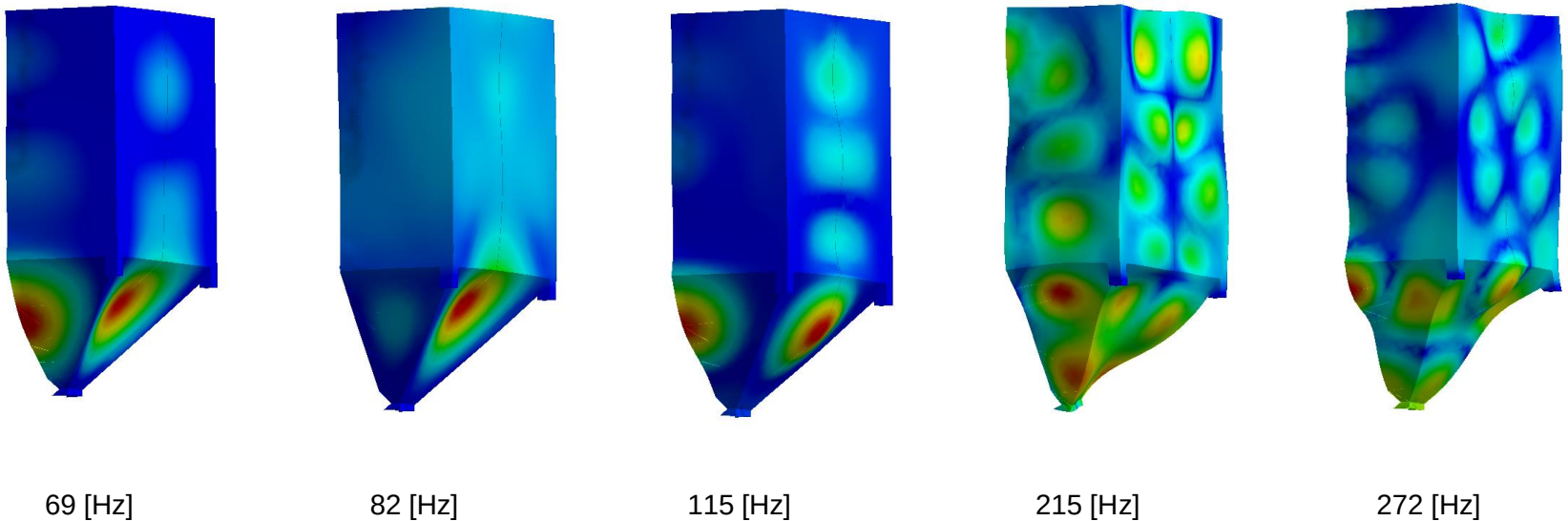
a) prázdné

b) plné

Strukturální analýza účinků měniče na silo

Příklad – kritické frekvence vibrací stěn sila

Modální analýza samostatného sila bez modelu vzduchu a sypké hmoty

Tok popílku v zásobnících silech

Změna mechanicko-fyzikálních vlastností popílku

Změna frekvence akustického měniče

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na silech a zásobnících

4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

Uvolňování návěje v kotli

Dne 3. 4. 2022 zkouška uvolnění návěje popílku

Levá boční stěna mezitahu kotle K24

Výskyt návěje popílku v kotli

Prostor montáže akustického měniče

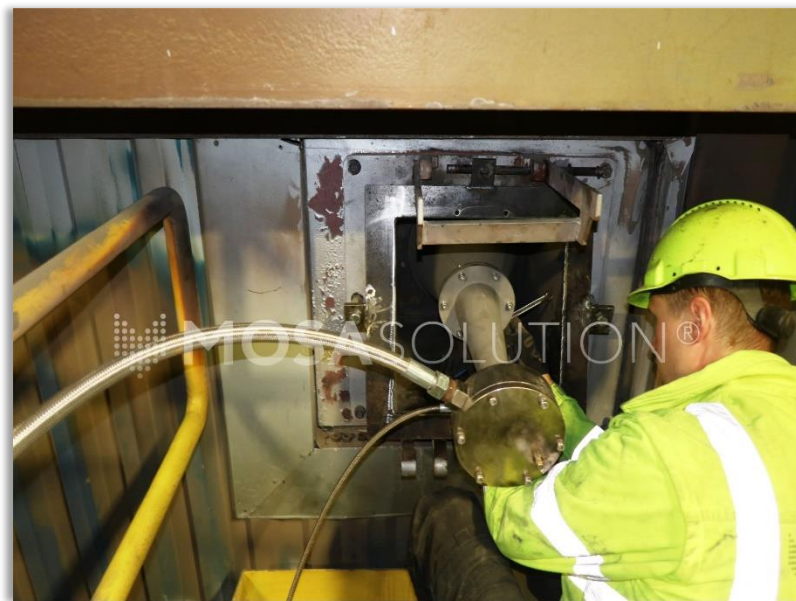

Uvolňování návěje v kotli

Příprava a montáž zkoušky

Montáž kompresoru a vzdušníku

Montáž akustického měniče do revizního otvoru

Uvolňování návěje v kotli

Teplota žhavého popílku v mezitahu

Měření

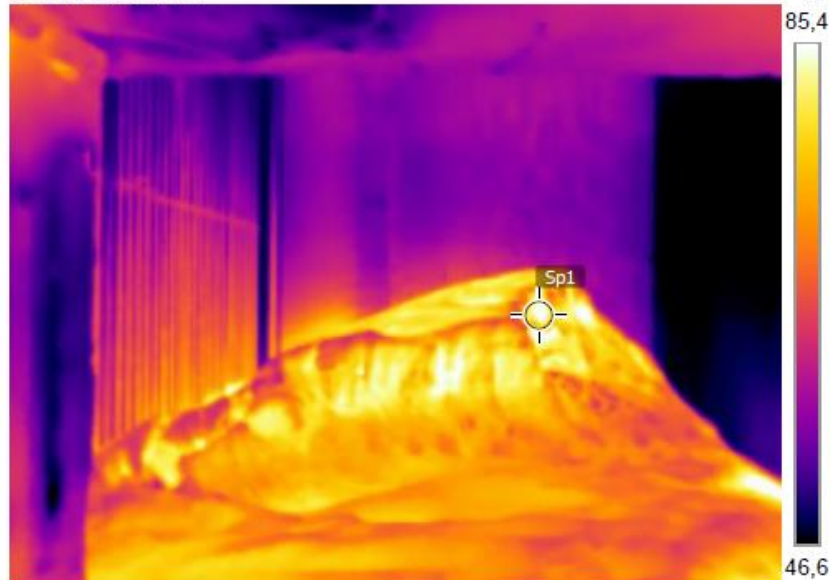
Sp1 94,9 °C

Parametry

Emisivita 0.95

Odr. tepl. 20 °C

03.04.2022 5:48:04

FLIR0651.jpg

FLIR E6xt Wifi

639063612

Uvolňování návěje v kotli

Ukončení zkoušky – teplota popílku

Měření

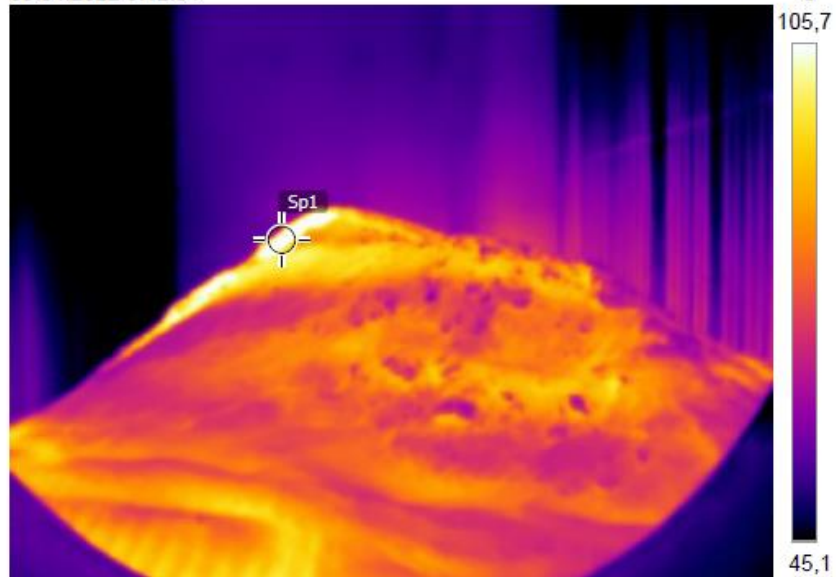
Sp1 145,7 °C

Parametry

Emisivita 0.95

Odr. tepl. 20 °C

03.04.2022 9:12:34

FLIR0667.jpg

FLIR E6xt Wifi

639063612

1 Představení MOSA Solution® s.r.o.

2 Akustická energie

- Princip šíření zvuku
- Generátory akustické energie

3 Využití účinku akustické energie na sypkou hmotu

- Aplikace akustických měničů na sílech a zásobnících

4 Provozní zkouška a experiment

- Zkouška čištění nánosů popílku v kotli K24 v roce 2022

5 Vyhodnocení a závěr

Závěr a vyhodnocení

CO VÁM NABÍZÍME ...	CO TÍM ZÍSKÁTE ...
Technická podpora ve spolupráci s vědeckými pracovníky	✓ Matematický model pro zjištění frekvenčních charakteristik síla. ✓ Výpočet maximální deformace síla – bezpečnost. ✓ Výroba atypických měničů na základě výsledků měření a výpočtů.
Možnost zkoušky	✓ Nabízíme možnost odzkoušení navrženého řešení v provozních podmínkách. ✓ Možnost změny frekvence při změně mechanicko-fyzikálních vlastností skladované sypké hmoty. ✓ Šetříme čas a náklady na projekt.
Rychlá realizace	✓ Prakticky ihned dle rozsahu projektu. ✓ Držíme dostatečné skladové zásoby pro střední projekty. ✓ Stále jsou k dispozici 2 týmy montážních pracovníků. ✓ Žádné mezičlánky, pouze dodavatel a zákazník.

***„Každý den posílejte ven kousky své práce a sebe,
a začnete potkávat úžasné lidi.“***

Bobby Solomon

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

MOSA Solution® s.r.o.

IČ: 28736541, DIČ: CZ28736541

Zámecká 297, 411 12 Čížkovice, Česká republika

Tel.: +420 416 538 904, info@mosasolution.com

www.mosasolution.com